

Jämställt föräldraskap

Hur kvinnor och män delar sitt ansvar som föräldrar har stor inverkan på jämställdheten. Det är bra för barnets utveckling, för föräldrarnas relation och för samhället i stort. Kommuner och regioner kan göra mycket för att stödja ett mer jämställt föräldraskap.

Jämställt föräldraskap gynnar barns hälsa och utveckling

Föräldraskap kan se olika ut, men en jämn fördelning av hem- och omsorgsarbete gynnar både barns och mammors hälsa. Forskning visar att en trygg omsorg från båda föräldrarna eller vårdnadshavarna är bra för barn på alla områden i livet. Båda föräldrarnas hälsa och levnadsvanor, liksom deras relation, spelar stor roll för barnets hälsa och utveckling.

Verksamhetsutveckling skapar förutsättningar

Runt om i landet bedrivs utvecklingsarbete inom bland annat mödra- och barnhälsovården för att inkludera alla vårdnadshavare på ett bättre sätt.

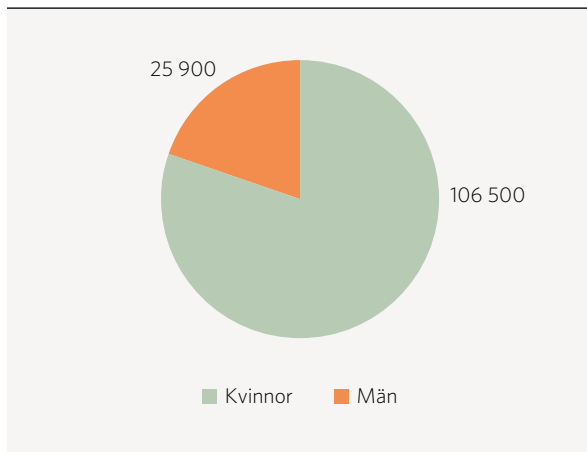
Här är några exempel:

- ▶ Det nationella barnhälsovårdsprogrammet har beslutat att införa enskilda föräldrabesök för både pappor och mammor, bland annat för att kunna fånga upp psykisk ohälsa och ge bättre stöd, efter pilotprojekt i Stockholm, Kronoberg och Skåne.
- ▶ I Västra Götalandsregionen pågår ett utvecklingsarbete för att rutinmässigt fråga alla föräldrar på BVC om våldsutsatthet och våldsutövande.
- ▶ Personalen i Region Skåne och Västra Götaland har utbildats i frågor om normer kring föräldraskap och kön, vilket har lett till att verksamheterna har blivit mer välkomnande gentemot alla föräldrar.
- ▶ I Stockholm och Göteborg arbetar flera barnavårdscentraler med riktat föräldrastöd till pappor i samarbete med organisationen MÄN, för att främja ett jämställt föräldraskap.

Jämställt föräldraskap viktigt för kompetensförsörjning

Ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten är avgörande för ett mer jämställt arbetsliv. Välfärden står inför stora rekryteringsbehov, och med ett mer jämställt föräldraskap kan fler kvinnor arbeta heltid, vilket bidrar till kompetensförsörjningen inom välfärdsyrkena.

DIAGRAM 1. Fyra gånger fler mammor jobbar deltid för vård av barn

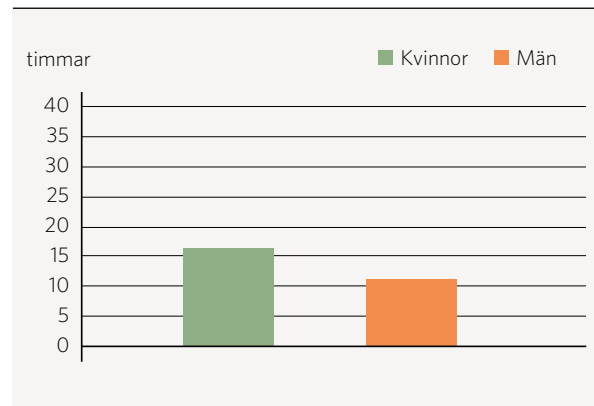

Antal sysselsatta 20-64 år som arbetar deltid 2019 för vård av barn.
Källa: SCB.

Låga förväntningar på pappor utgör hinder

Forskningen ger inget stöd för att kvinnor och män skulle ha olika förmågor när det kommer till omsorg eller föräldraskap. I verksamheter som möter föräldrar och barn motverkar traditionella förväntningar på mammor och pappor ett jämställt föräldraskap. Om pappor inte bemöts som en likvärdig förälder, ökar risken för ett lägre ansvarstagande för hem- och omsorgsarbetet. Dessutom riskerar vården att missa ohälsa hos fäder, vilket i sin tur kan påverka familjens hälsa negativt.

DIAGRAM 2. Pappor lägger 5 timmar mindre i veckan på sina barn

Tid för omsorg om egna barn för personer 20-64 år, timmar och minuter per vecka för sammanboende småbarnsföräldrar 2010. Kvinnor: 16,22. Män: 11,08.

I omsorg om egna barn ingår tillsyn och hjälp till barn, hjälp med läsläsning, lek med barn, samtal med barn, högläsning för barn, föräldramöten med mera, närvaro vid barns aktiviteter samt annan omsorg om barn.

Källa: SCB.

Stöd till alla föräldrar

Ett jämställt föräldraskap kan främjas genom olika former av föräldrastöd. Ett föräldrastöd bör dessutom vara anpassat till att familjer ser olika ut. Utvärderingar visar att ett genusmedvetet föräldrastöd har goda effekter i form av minskade svårigheter hos barn, minskad stress hos föräldrarna och högre välbefinnande i föräldraskapet. Stödet inom MVC och BVC är av särskild vikt eftersom verksamheterna möter alla blivande och nyblivna föräldrar under en period då föräldraskapet formas.

LÄS MER

- [Maskulinitet och jämställt föräldraskap - Arbete för pappors ökade delaktighet](#)
- [SKR:s satsning på män, maskulinitet och jämställdhet](#)
- [Filmer om pappor och föräldraskap](#)